

Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Ruben pri poštnem štok. znan v Ljubljani št. 11.400

Volja mesečno prejemati v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom po 12 Din

Telefon: Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglejte se tarife

Oglejte se tarife Oglejte se tarife Oglejte se tarife Oglejte se tarife

Košnja ledene smrti

TUDI V NAŠI OBLASTI VEČ SMRTNIH SLUČAJEV RADI MRAZA.

Maribor, 12. februarja.

Zima poslednjih dni je pritisnila s tako silo, da je pokanje drevja in ginevanje ptic ter drugih živali pod milim nebom že nekaj skoro bi rekli običajnega. Vedno pogostejše so tudi vesti, da je poginilo v mrazu celo mnogo domačih živali. S Ptujskega polja pripovedujejo špeharji, da so nekateri kmetje silno oškodovani, ker so jim zmrznili vsi prasci, ki so bili skoteni v teh dneh!

Danes moramo žal zabeležiti že tudi nekaj tragičnih slučajev zime, ki je imela za posledico smrt ljudi. Včeraj dopoldne so našli blizu Poljčan ob potu na trehinu ležečega nezavestnega mladunca, ki ga je najbrž v vinjenem stanju premagal mraz, da je omahnil in ohležal. Z osebnim vlakom so ga odpeljali v Maribor in ga je avto rešilnega oddelka oddal v bolnico. Tu so ugotovili, da ima fant zmrznjeni obe roki in obe nogi. Dognali so tudi po listinah, ki jih je imel revež pri sebi, da gre za nekoga Franja Lepeja. Ostalih podatkov o njegovih istovetnosti se ni bilo mogoče dobiti, ker je bilo vse ostalo besedilo vojaškega potrdila, ki ga je imel Lepej pri sebi, razen imena in številke rekrutnega zapisnika, zmnoženo in zamazano. Vsa zdravniška nega v bolnici ni mogla ozeblemu Lepeju pomagati. Mraz včerajšnje došle najstrupeneje noči je pritisnil mladencu smrtni pečat: davi ob 2.15 je izdihnil, ne da bi se bil zavedel.

Včeraj so pripeljali v mariborsko bolnico nadalje 70letnega Janeza Bajca iz Slovenske Bistrice. Starček je bil silno slabo obtečen in je vozil baje iz gozda drva, pri čemer je ozebel v noge in

se nevarno prehladil. Toliko so v bolnici zvedeli od drugih ljudi, kajti Bajec sam je bil že tako onemogel, da ni mogel več izustiti besedice. Starčku ni bilo pomoči in je sinoči ob enajstih umrl.

Iz Svečine pa je pripeljal avto mariborskega rešilnega oddelka včeraj popoldne v bolnico 24letnega posestnikovega sina Ivana Pečenka, ki se ga našli ljudje nezavestnega pri cerkvi. Pečenko ima zmrznjeni obe nogi. Ker ima poleg tega pretresene še možgane, domnevajo, da je od nekod padel; izključeno pa ni morda tudi hudodelstvo. Stanje Pečenka je sila resno, ker se še vedno ni zavedel.

Peš iz Ljubljane v Maribor je koracal te dni brezposelni ključavničar Jurij Fuks, star 54 let, in si pri tem ozebel noge. Morali so ga odpeljati v mariborsko bolnico, kjer so dognali, da je zlasti stanje ene noge vrlo nevarno.

Tudi iz drugih krajev javljajo o smrtnih slučajih radi mraza. V okolici Trzin na Gorenjskem je zmrznila v borjem šotoru sredi snega pod neko smreko cela rodilna čigana, roditelja in troje dece. Ljudje niso marali čigany nikjer vzeti pod streho, čeravno so jim sicer dali hrano in podobno.

V Mali Mlaki pri Odrji na Hrvaškem je zmrznil seljak Josip Tisanič, ki se je vinjen vračal iz svoje zidavnice proti domu. V okolici Popovače tudi na Hrvaškem je prav tako v vinjenem stanju zmrznil neki seljak, ki je sedel ob cesti, da se odpočije. Nepravilni revež se je odpočil za večno!

Težka železniška nesreča pri Batajnici

VELIKO ŠTEVILO TEŽKO RANJENI H. — RAZBITI VAGONI. — PROGA ZATRPANA, PROMET USTAVLJEN.

BEOGRAD, 12. februarja. Ponoči se je pripetila v bližini Batajnice težka železniška nesreča. Zagrebški brzovlak je okoli 0.30 ponoči zavezil z vse hitrostjo v pomožni vlak, ki je bil odposlan iz Zemuna, da očisti poledenelo progo. Lokomotiva brzovlaka je skočila s tira, lokomotiva pomožnega vlaka pa se popolnoma razbila, istotako dva vagona pomožnega vlaka, v katerih je bilo okrog 100 delavcev. Izpod ruševin so

potegnili dosedaj 20 težkoranjenih, mrtvih doslej še niso našli. Od potnikov zagrebškega brzovlaka pa dosedanjih ugotovljenih ni bil nihče ranjen, pač pa sta težko ranjena strojevodja in ambulancni maršalk. Ker je proga popolnoma zatrpava z ruševinami, je promet na tej progi do nadaljnjega ustavljen. Vsi uradniki beogradske železnice in batajnške postaje so stavljeni v disciplinarno preiskavo.

Vatikanska država in Italija

PODROBNOSTI O VSEBINI POGODBE MED VATIKANOM IN ITALIJO. — VPRAŠANJE SODSTVA. — NEUTRALNOST PAPEŠKE DRŽAVE.

RIM, 12. februarja. Po neoficielnih informacijah obsega pogodba med Vatikanom in Kvirinalom predgovor in 27 členov. Med drugimi vsebuje odločbo, po kateri se Italija obvezuje, da

proglasi rimsko-katoliško vero po ustavi za državno vero Italije. Papež je priznan popolna suverenost v Vatikanu v mesah, določenih po pogodbi. Obnovljena cerkvena država, ki se

Tu bo treba pač temeljitega premisleka iz sedanjih vidikov, ker je nemogoče, da bi se n. pr. nanesena, ki bi postal vsled službe nesposoben pred potekom teh let, enostavno postavil na čelo in izročilo njemu in eventualno njegovim svotcem, tudi in obupa. Vazno je tudi vprašanje, ali naj daje

pokojnine država sama ali pa se naj ustvari poseben avtonomni pokojninski fond, v katerem bi plačevali svoje prispevke i uslužbenci i država. Odprto je vprašanje starega srbskega penzijskega fonda ter penzijskih fondov raznih državnih ustanov. Verjetno je, da se bo ustanovil enotni penzijski fond.

uradno naziva »Città del Vaticano«, bo spadala izključno pod upravo Vatikana. Italijanska vlada pa bo na svoje stroške uredila v tej državi vse komunikacijske ustanove, zgradila posebno vatikansko železniško postajo, uredila poštni urad, brzozave in telefone, zdrževala ceste ter skrbela za redno funkcioniranje vseh teh ustanov.

Pogodba ureja dalje svoboden prehod vatikanskih državljanov preko italijanskega ozemlja ter predvideva posebne ugodnosti za razne cerkvene dostojanstvenike in duhovnike, bivajoče izven ozemlja papeške države.

Italija priznava papežu pravico, da po mednarodnem pravu ustanavlja svoja poslaništva. Vatikan bo pri italijanski vladi imenoval svojega nuncija, Kvirinal pa pri Vatikanu svojega poslanika, tako da bodo med obeh državama diplomatski odnosi tudi oficijelno vzpostavljeni.

Pogodba ureja dalje vprašanje sodstva in medsebojne pravne pomoči. Za vse državljane in dejanja, ki se izvrše na vatikanskem ozemlju, je vrhovni sodnik papež. Zločinci, ki bi pobegnili iz ene države v drugo, bodo na zahtevo izročeni. Sodila jim bodo italijanska sodišča, v katerih pa bo imel papež od časa do časa svoje zastopstvo.

Glede sodelovanja pri mednarodnih konferencah in drugih prireditvah določa pogodba, da se bo smatrala nova država za nevtralnno, papež pa si pridržuje pravico, da pošlje neglede na stališče Italije svoje zastopnike na mednarodno konferenco.

O verskem paktu narodnih manjšin, ki je baje urejen s konkordatom, ni mogoče nič zvedeti. Kvirinal in Vatikan sta v tem ozirih zelo rezervirana.

Strahote letošnje zime

ZAGREB, 12. februarja. Po objavi zagrebške železniške direkcije je situacija v železniškem prometu obupna. Polog snega mraza, ki že sam ovira redni promet, so nastali na žski in sušački progi spet snežni zameti, tako da so proge docela neprehodne.

PRAGA, 12. februarja. Mraz je doslej danes najnižjo stopnjo. V Budjevičah je — 41 stopinj. V okolici je popokalo vse drečje, zimske setve so uničene. Železniški promet je nemogoč. V rudnikih so morali omejiti obrat, ker je premog tako zmrznil, da ga ni mogoče naktadati. V Pragi je zmrznil vodovod in so občini pomikanje pretrga.

BUDIMPEŠTA, 12. februarja. Na Madžarskem je temperatura pospečena — 28. stopinj Bogata lovišča so uničena. V Pečuju so našli 40. mrtvih srn, ki so umrle zaradi mraza.

BUKAREŠT, 12. februarja. V južnih pokrajinah je — 35, v Bukovini in Besarabiji — 40 stopinj. V Černovicah je mnogo ljudi zmrznilo.

DUNAJ, 12. februarja. V Avstriji je pritisnil mraz, kakršnega ne pomnijo. Najbolj trpi divjačina, ki je decimirana. Živali poginjajo v masah.

Vsa ta vprašanja in še mnoga druga tvorijo celo vrsto problemov, katerih reševanju se ha morala sedanja vlada posvetiti z vso resnostjo, ako jih nade rešiti tako, da bodo varovani tudi slovenski interesi in državljanje. V interesu splošne notranje konsolidacije je tudi to, najna potreba.

Kaj bo z vprašanjem upokoencev?

Vprašanje državnih upokoencev je nedvomno eden izmed najvažnejših problemov naše socialne in obenem naše državne finančne politike. Sedaj prihaja zopet na dnevni red in bo nova vlada v doglednem času skušala popraviti krivice, ki so jih zagrešili prejšnji režimi. Predvsem bo treba končno likvidirati občutek krivice, ki ga neprestano nosijo v sebi tisoči upokoencev, kojih upokoitev se je izvršila v še neurejenih razmerah pred uradniškim zakonom ali pa tudi kasneje iz partizanskih razlogov. Saj se mora pri vsem demokratičnem in socialnem čustvovanju zdeti čudno, da ima n. pr. s polnimi službenimi leti upokojeni višji deželosodni svetnik, čegar upokoitev se je izvršila prva leta po vojni, za 500 Din manj mesečne pokojnine nego bivši in pred leti upokojeni sluga istega sodišča.

Na drugi strani da misliti dejstvo, da plača naša država letno 1 milijardo 200 milijonov dinarjev na pokojninah, to je nad eno desetino celokupnega državnega proračuna. Še-le ta številka pokaže vso važnost tega problema. Urediti nameravamo vprašanje z novo in zakoniti, ki bi naj obsegal vse slučaje pokojnin od 1. 1918. pa do danes, in ki bi naj tvoril solidno podlago za bodočnost.

Naša država ima v glavnem troje vrst upokoencev. Prvo tvorijo oni, ki so bili ob polni nastanka naše države v državni službi in so takoj po končani vojni na podlagi takratnih zakonov o potrebnih letih za upokoitev prosili zanj in tudi bili upokojeni. Statistika pa kaže, da velik del teh upokoencev ne živi samo od pokojnin, ampak da se se posvetili raznim drugim službam ter se izkazujejo za delo sposobne. So pa tu tudi kronski penzionisti, ki seveda z največjo težavo preživljajo stanje svojega življenja, mnogi celo v največji bedi. Drugo skupino tvorijo upokojenci, ki so nastali vsled partizanstva. Cele te skupine vladnih in krepih ljudi so bile upokojene povodom množičnih političnih sprememb, ki smo jih doživeli tokom 40 let. Med njimi je nešteto sposobnih in pripravnih ljudi, in v interesu države bi bila, da se povrnejo v državno službo. Revizija teh upokoencev je finančni problem prvoga reda. V tretji skupini so upokojenci, ki so bili zavzeli izvestno položajo brez potrebnih kvalifikacij in ki so bili upokojeni pred navedenim letom uradniškega zakona in tako niso bili razvrščeni po tem zakonu po svoji kvalifikaciji. Na ta način živijo mnogi od njih danes v večje pokojnine, nego bi jim v resnici pripadale. Z revizijo teh slučajev bi država pridobila znatno vsoto za proračun, in bi se tudi, da bi vsi ti številni službeni in upokojeni imeli pravico do pokojnine od 15 na 20.

Prleščina svetovni jezik?

(NA TRETJEN PRLEŠKEN GOSTUVAJI V MARPROGI GUČA LU-SHI.)

Keri po prleški gučati zna, tisti lahko pride po celem svetu, še na Kitajsko in Japonsko. Prlek je prle bija na Japonskem in Kitajskem, kak pa Japonci ali Kitajci v Prlekiji zato, da Prlek njihov jezik razmi. Le pitaj v šoli enega šolarja, ge je kitajsko mesto Tien-tsin, pa de ti nenok poveda: »Tjan tan!»

Največje mesto na Kitajskem je Peking ob reki Pei-ho. Če prižene en miški polanec enega lükara do Miure, jemi tudi reče: »Paj, hō!»

V Lotmerki v realki smo se vičili, ka se eni polotoki v kitajskem morju provi Lai-tshou. Jaz sen si hitro na naše jünce smisla: hajšči! pa sen si lahko zapuna. Če pa se je ker ne moga spotiti, jemi gospod profesor pomaga: »Ti jünec...» e pa se je nenok spotja: hajšči, Lai-ču, pa je zna.

Japonski general Yamagata je rusoskega vojskovodja Kuropatkina tak natuka, ka jemi vroče gratalo. Če pitaš našega Prleka, zakaj jemi tak vroče, bo de ti včas reka: »Ja man gate!»

Na Japonskem meri »Tan« 991.71 kvadratnih metrov, »Se« 99.171 in »Po« 3.3057, »To« pa drži 18 litrov. Zaj si pa lahko vün zračniš, keko obhodiš in keko dobiš, posebno dere te baba nesmi viditi, ka moreš odzaja za ograjčaki v krčmo iti, če prideš: tan se po to!

Mala deca no mlodi psi se najrajši vküper špilajo. Pes pa včasih preveč vküper stisne, pa se že začne eden ali ovi dreti. Nenok se mati na progji zglesi: »Či te je joko hama?» glih takak se reče eni mest na Japonskem: Yokohama.

Pa v Indiji tudi ali vse Prleški razmi, jo, najbolje v mestu Negapatam. »Epa, Ajnca, si čüla, či je naš Južek tudi pr Sršeni v krčmi?» »Aa, nega ga tan,« reče Ajnca, »negi indii je!»

Dva Prleka: Novokov Tunek pa Štihečov Franček sta se enok šprancirala v Egipti tan med tistimi piramidami. Pa ti preleti nekaj mimo jedva, ka sta se ali oba strašila. Gledata sen no to, pa nič ne najdeta. Te se le edea prpogne prek plot, pa reče: »Hon le, Tunek, paj viš: tu tan kamen!»

Samo je — negda ali — naš krol bija, Zato pa smo si še zaj ali vsi glih tan od Krabonoš pr Sv. Jürji na Ščovni, pa do Krkonoš na Češki. Vsi smo čehi! Tan Čehi glih tak k pucan hodijo, kak pri nas. Tega še ali dozde noben Slovenec ne čüja, neč ne v Lublani na univerzi.

Negda, dere sen jaz mali bija, pa sen

kolca potaka, te so po mürsken poli in tan okoli igrali muzikantje, ki jin je što šte reka: Frloni! Če so bili tota Frloni tan z Vidma v Furlaniji na Taljajnsken, ali so bili z duma tan z Vidma pr sveten Jürji, tega pa še gnes ne ven.

Enok se pela en Prlek v Belgrad, pa pita po prlešken enega Srba, ki je jemi nasproti seda, či ve, ge je Prlekija? Srb ga gleda gor no dol, pa nič ne reče. Te pa je Prlek hüd grata, pa je Srba vküp zašinja: »Mi Prleki dobro vemo ge je vaša Šumadija, vi Srbi pa ne vete za našo Prlekijo!»

Kak se mali Prleki vičijo?

Vičitelca naše kajere viči no se montra žnjimi že več kak eno vüro: »Pasi se mi kravica, saj je lepa travica!» »Ponovi ti ti, vsi!» K zadjemi še pita Pišče-jokovega Matjaška: »Se til!» Matjašek vsione, pa začne: »Pa - si se mi kra - kra - vi - ca - ca, (allegretto) ven je le - pa trova!»

Na Polenšak sta enok prišla dva Dalmatinca, ki sta odavala špegle, žnore, pa vso takšo ali vragolijo. Nenok prečita dva šolarja v šolo k vičitelci, pa tožita: »Gospodična! Mija pa sva v šumi dva Türka vidla, Rdeče kape mata, pa odzaja na hlačah mata en meher pršiti!»

Lotmerk je zaj ali mesto. Glih takak je Pariz glavno mesto Francoskega, je zaj Lotmerk glavno mesto Prlekije, ker je največji in najlepši. Blüzi Pariza je lepo mestice Versailles, reči Verzaj. Pa pri nas je tak! Mi mamu tudi blüzi Lotmerka lepi kraj Verzaj, izgovori (skoz nos) Verzaj, piši Versailles.

V Prlekiji mamu ali vse, še Ameriko pa Pekl, Ameriko mamu v Ormoži pr Drovi zavolo bratov Hrvatov, da se lahko prek vode pelajo, takak se v Ameriko glih ali more. V Prlekiji še mamu tudi Železne dveri, med Jugoslavijo in Rumunijo pa so Železna vrata, Skoz Železna vrata teče Dunav, skoz Železne dveri pa Jeruzalemčan, vulco Ljuto-meržan, Oba sta zlo močna. Po obema vozijo barke. Včas se kera tudi vtopi. Skoz Železne dveri se pride tudi v Pekl. Vsi, ki tan hodijo, trpijo pre strašno žejo do Lotmerka ali pa do Jeruzalema.

Zaj pa moren ali gor hejati! V Pekli se ali tak vse gor heja. Steja sen van samo dokozati, ka je Prleščina resnično svetovni jezik. Sorodna je s kitajščino, japonsščino, francoščino, ruščino, no še v Ameriki in v Pekli jo razmi.

Unti pa je temi denok venda ali enok — kunec!

Hart brzojavno pozvan iz Sarajeva. Dan justifikacije bo določen, čim pri spe rabelj v Zagreb. Pričakuje se, da bo izvršena smrtna obsodba najbrže v četrtek jutraj. Prpiča je včeraj obiskala njegova sestra Ana s svojim možem in se nad dve uri z njim razgovarjala. Oba sta bridko plakala. Pri slovesu jo je potolažil: »Ne plakaj Anka, zgodilo se bo, kar se mora zgoditi. Veruj v Boga in bodi vesela, pa bo tudi meni lažje!» Tudi ostali Prpičevi pajdaši čakajo popolnoma resignirano na izvršitev smrtne obsodbe, oni, ki so bili pomiloščeni, pa se prav otroško vesela, da jim je poklonjeno življenje ter obljublja, da prično novo življenje, čim pridejo iz kaznilnice.

Hoče.

Na pustno nedeljo je priredilo društvo Sokol-Hoče v lastnem domu lepo uspešno pustno zabavo. Šaljive prizore in kuplete je občinstvo zahvalno sprejelo z obilnim ploskanjem. Krasne maske so vzbudile splošno občudovanje. Nič nas ni motilo, da nam je na predvečer veselice izginil iz zaprtega doma provizorični odrski zastor iz navadnega belega platna. Vranó pa, ki jo je tat pozabil na kljuki sok. doma, smo poslali v Maribor, da bo za njega v tamošnjih zaporih pravočasno pripravljen mastni rižoto ali pa »ajmoht«. Orožnikom ne bo težko izbrati, na kateri strani jim je iskatí tatu. Zato naj poskrbijo, da dobi tat čimprej tudi še pravo in resnično »notri« kuhano župo.

Spominjajte se CMD

Mariborski in dnevni drobiž

Težke posledice redukcije potniških vlakov

Ze včeraj smo objavili razglas železniške direkcije v Ljubljani o reduciranju cele vrste potniških vlakov v Sloveniji s 15. februarjem. Med drugim je ukinjen vlak, ki prihaja iz Čakovca ob 7. jutraj v Maribor, ter vlak, ki odhaja iz Maribora proti Čakovcu ob 9. zvečer. Redukcija teh dveh potniških vlakov je za naše mesto nenavadno težek udarec, ki ga bodo občutili zlasti razni obrati. Z jutranjim potniškim vlakom je namreč prihajalo v naše mesto okrog 200 delavcev iz okolice, ki so namrečeni po raznih obratih v mestu, celo v železniški kurilnici sami. Med njimi je nastala sedaj pravcata zmešnjava in silno razburjenje. S 15. februarjem ne bodo več mogli redno prihajati v službo, za povratek pa imajo na drugi strani zagnji vlak že ob 4.18 popoldne, kar je zopet prezgodaj. Grozi jim torej nevarnost, da bodo sredi najhujše zime in ne po lastni krivdi izgubili že itak težko priborjeni kruh, v raznih obratih pa se bo pojavil zastoj v delu. Železniška direkcija v Ljubljani je spravila s to svojo odredbo nedvomno na stotine ljudi in celo vrsto drugih v silne stiske, iz katerih ne vedo izhoda. Pričakujemo zato, da bo upoštevala vse te okoliščine in ukrenila vse potrebno, da omogoči številnim prizadetim redno izvrševanje službe, njihove svojce pa reši težavnega položaja, v katerega so zašli vsled redukcije navedenih dveh vlakov. Beda je že tako dovolj velika in nikakor ne gre, da bi s takimi ukrepi še povečavali brezposelnost.

Pomanjkanje premoga v Mariboru

Trenutno najbolj pereče vprašanje v Mariboru je vsekakor — preskrba mesta s premogom. Pomanjkanje premoga v mestu je postalo že naravnost kritično. Trgovci s premogom so ostali na cedilu in pri najboljši volji ne morejo ustreči niti svojim stalnim odjemalcem, kaj šele drugim strankam. Kamor greš vprašat, vsod dobiš odgovor. Premoga ni, ali pa dobiš kje po milosti dražji premog iz Avstrije ali Šlezije. In tako se je zgodilo, da morajo družine sedaj za drag denar kupovati drva, ki so mnogo manj izdatna. Po ceslari vidiš revne ljudi z malimi vozički, v žakljih par polen ali trsk, po gozdih polno siromakov, ki nabirajo suhljad.

Takega pomanjkanja premoga, kakor sedaj, ni Maribor doživel niti pred in med vojno, niti v 10 letih obstoja naše države. In zakaj to pomanjkanje? V prvi vrsti zato, ker se železnice niso pravčasno oskrbele s premogom in je sedaj ves premog zasežen zanje. V Trbovljah n. pr. pa je sedaj položaj tak, da celo potencirana produkcija komaj zadostuje za železnico. Železnice bi se vsekakor lahko že poletj zadostno oskrbele s kurivom. V tem oziru gotovo ne drži noben izgovor. Kar je bilo mogoče poprej, je tudi sedaj. Če ni bilo kredita, bi ga dobile tudi — na upanje. Redukcija prometa, ki nastopi 15. t. m., je prišla prekasno in je vrh tega za mnoge družine naravnost usodna.

Na drugi strani pa je tudi treba pomisliti, kakšno škodo imajo trgovci s kurivom, ki sedaj v najboljši sezoni ne morejo ustreči svojim odjemalcem. Imajo naročila po 5—6 vagonov, ne dobe pa niti enega. Davke bodo morali seveda kljub temu plačati, na prometnem davku pa bo država zgubila od teh trgovcev toliko, kolikor bodo imeli manj prometa.

Kar se dogaja sedaj, se vsekakor ne sme več zgoditi. Ne gre, da bi državlani po krivdi železniške uprave ostajali brez kuriva in zmrzovali.

Preminul.

Davi je umrl v bolnici v 32. letu starosti ugledni in priljubljeni trgovec Josip Š t i b i l j; pogreb bo v četrtek ob 16. — Sinoči je umrl v bolnici 70-letni voznik Janez B a j c iz Slov. Bistrice. — Davi ob dveh je preminul v bolnici Franc L e p e j, ki so ga včeraj zmrznjenega pripeljali iz Poljčan.

Vladimir Premrou.

Danes, ob treh zjutraj, je preminul v mariborski oblastni splošni bolnici po petdnevnem trpljenju glavni postajni blagajnik, g: Vladimir P r e m r o u. Zadnja dva dneva je za kratek čas celo ponovno prišel k zavesti, sinoči pa se mu je stanje nenadoma močno poslabšalo. Ponoči je nastopila agonija in ob treh zjutraj je izdihnil. Pogreb tragične smrti preminulega se bo vršil v četrtek, 14. t. m., ob 4. popoldne iz mrtvašnice splošne bolnice na pokopališče na Pobrežju. Bodi mu lahka svobodna slovenska zemljica, zadnji njegov tesni dom.

Sokolsko društvo v Mariboru

poziva vse svoje člane, naj se udeležijo pogreba umrlega brata Vladimirja Premroua, ki bo v četrtek, dne 14. t. m. ob 4. pop. iz mrtvašnice obč. bolnice. — Odbor.

Zdravstveni dom v Mariboru.

Na predlog higijenskega zavoda v Ljubljani je odredil minister narodnega zdravja, da se ustanovi in otvori Zdravstveni dom v Mariboru za teritorij: Maribor mesto, srez Maribor levi breg, srez Maribor desni breg, mesto in srez Ptuj, srez Ljutomer, Murska Sobota, Dolnja Lendava, Čakovec in Prelog. Zdravstveni dom bo imel sledeče oddelke: Bakteriološko-serološko diagnostični, higijensko-epidemiološki in antirabični oddelek, šolsko polikliniko in dečji dispanzer. Začasno bodo nameščeni oddelki Zdravstvenega doma v prostorih Dečjega dispanzerja in prostorih, katere bo določil oblastni komisar. Za višjega državnega upravnika Zdravstvenega doma je imenovan dr. Josip Vrtovec, zdravnik higijenskega zavoda v Ljubljani.

Blagajna pošne hranilnice v Ljubljani bo vsled razpisa generalne direkcije z dne 9. februarja otvorjena za občinstvo od včetega 13. februarja dalje vsak poslovni dan od 8. do 12. ure in od 15. do 17. ure razen ob sobotah, ko so poslovala samo od 8. do 12. ure.

Rajanje malčkov.

Včeraj popoldne je priredil ISSK Maribor v veliki dvorani Uniona krasno uspelo otroško pustno rajanje, ki je nudilo deci in starišem obilo razvedrila in zabave. Za posamezne točke sporeda so male maske žele mnogo priznanja. Pred vsem so ugajale skupine: zajčki, rojnice, žabe, kresnice, škrti, slavnostno ustoličenje kraljeviča in kraljčine, pevška točka gđc. Udovičeve, cirkus z med vedom in malo opico, najmočnejši klovn, ki je dvigal uteži in drugo. Zivahno je bilo v obljubljeni deželi, ki je mladini nudila kupe slaščic, bonbonov in čokolade. Plese je naštudirala gđc. Pečnikova, organizacija prireditve pa je bila v rokah g. dr. Ravnikove, načelnice hazenskega oddelka ISSK Maribora. Na prireditvi je bila proglašena za l. 1929 za malo miss Maribor — Zdenka Ginčeva, hčerka g. Ginca, ravnatelja tovarne Freund.

Tisoč in druga noč.

Drevi priredi ISSK Maribor v vseh prostorih Uniona zaključno pustno prireditve »Pravljico iz Orijenta«. Razkošne dekoracije glavne dvorane in vseh stranskih prostorov so spremenile poslopje v pravljino deželo. V glavni dvorani je dograjen budistični tempelj, galerija nudi sliko Bagdada, bela dvorana je spremenjena v džunglo, v kateri so mesto lož, hišice domačinov. V spodnji dvorani pa bo imel svoj brlog Ali baba in njegovih štirideset razbojnikov. Prireditelj je v polni meri poskrbel za čim svečanejši zaključek letošnjega pušta, ki nas bo gotovo s prav težkim srcem ostavil. Ne zamudite torej prilike. Pridite, da se v razkošno opojno »Tisoč in druge noči« razigrate in zaživite vsaj nekoliko trenutkov v sijaju in skrivnostih bajeslovnega Orijenta.

Letna glavna skupščina avtomobilnega kluba, sekcija Maribor

se bo vršila v soboto, dne 16. februarja ob 8. (19.30) uri v hotelu Meran v Mariboru.

Ribarsko društvo Maribor.

Redni društveni člani, ki žele dobiti ribolovne karte za postrvne potoke, naj se oglašijo do 20. t. m. pri g. Greinerju, trgovcu v Gosposki ulici št. 2. 317

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Torek, 12. februarja ob 16. uri »Lumpacij-vagabunde«. Znižane cene. Kuponi.

Sreda, 13. februarja. Zaprto.

Četrtek, 14. februarja ob 20. uri »Učiteljica« ab. C. Kuponi, Zadnjikrat.

Petek, 15. februarja. Zaprto.

Sobota, 16. februarja ob 20. uri »Plesni večer« Erne Kovačeve ab. A.

Nedelja, 17. februarja ob 20. uri »Operno koncertni večer Zamejčeva - Neralič - Živko«.

Trgovski točilci!

Gremij trgovcev za mariborsko okolico naznanja vsem dosedanjim točilcem in vsem trgovcem z mešanim blagom, da imajo po ministrski naredbi z dne 1. novembra 1928 pravico, prodajati čez ulico v zaprtih steklenicah vino, pivo, žganje in sadjevec. Vse te pijače si sme vsak upravičenec sam na domu polniti v steklenice — samo v prodajalni ne! Steklenice se morajo opremiti z vinjeto, ki nosi ime prodajalca (pa ve-lja tudi pečat s prodajalčevim imenom). Seveda obdačeno vino, katerega trošarina se v tem oziru zviša. — Takse se ne plačujejo! — Več o tem se bo govorilo na občnem zboru. — Načelnik: Kostajnshek.

Rabelj Hart poklican v Zagreb.

Včeraj se je vršila v Zagrebu seja sodnega stola, na kateri so bile dogovorjene vse podrobnosti za justifikacijo Pavla Prpiča in njegovih pajdašev. Takoj nato je bil rabelj Dragotin

Potegavščina z receptom Stradivarija

MILANČAN LEANDER BIZJAK TRDI, DA JE NAŠEL KUP STRADIVARIJEVIH ROKOPISOV IN RECEPT ZA VIJOLINSKI LAK. — MISLJENJE LAŠKIH GLASBENIH KROGOV.

Novine vsega sveta so javile nedavno, da je neki milanski izdelovatelj gosli Leander Bizjak našel v nekem starem arhivu 283 rokopisov slavnoznane- ga »tovarnarja« gosli Antonija Stradivarija. Med temi starimi špehi je našel mož baje tudi tajinstven recept laka, ki je dal Stradivarijevim goslim tako sijajen zvok. Sestava tega laka je bila že dolgo pozabljena in so si kemiki in izdelovatelji gosli zaman belili glave, s kakim lakom bi trebalo ličiti instrumente, da bi vsaj približno tako lepo zapeli kakor redki Stradivarijevi eksemplariji. Ta vest o najdbi važnega recepta pa je razumljivo prijetno razburila glasbenike vsega sveta. Saj ne morejo današnji fabrikati vijolinskega laka niti približno nadomestiti one kakovosti, ki jo poznamo z gosli Amatija, Guarnerija in Stradivarija.

Zato je vsa javnost z velikim zanimanjem sledila poročilom in usodi ravno kar najdenih rokopisov. Naj ne ostane v prvi vrsti neomejeno dejstvo, da je oseba Bizjaka že znana. Bizjak slovi kot eden najboljših izdelovateljev vijolin že od leta 1890. sem. Postavil si je za svojo življensko nalogo ugotoviti recept za sestavo tega tajinstvenega laka. Že svoječasno je kupil od neke vdove Stradivari v Milanu fotografijo neke listine, ki naj bi vsebovala dragoceni recept. Imenovana vdova se je namreč izdala za potomko znamenitega izdelovatelja gosli. Če pa vpoštevamo, da smatrajo vsi oni, ki poznajo malo bolj od blizu italijanskega izdelovatelja gosli Bizjaka kot neke posebne vrste fantasta, moramo priznati, da imajo prav oni, ki sprejemajo vse njegove iznajdbe z največjo previdnostjo.

»Giornale del Arte« z dne 13. januarja t. l. prinaša daljšo razpravo, posvečeno temu Bizjakovemu odkritju in produkciji dvoje resničnih Stradivarijevih pisem. Revija ugotavlja, da že lajik lahko ugotovi, da nimajo najdeni roko-

pisji prav nikake sličnosti s pravo Stradivarijevo pisavo. Toda ravno ti dve pismi od 12. in 15. avgusta leta 1708. sta edina res avtentično ugotovljena rokopisa izpod roke Stradivarija. Originala ima neka laška aristokratska rod- bina. Sedaj pa naj bi se bilo našlo naenkrat 283 rokopisov? Izvohal naj bi jih bil mož, ki komaj zna prijeti za pero in čigar pismo ter poštno sprejemnice njegovih instrumentov z neštivilnimi pravopisnimi pogreški kažejo pač na bore malo izobraženega človeka?!

Vendar zatrjuje z vso silo Leander Bizjak tudi, da je našel med manu- skripti celo neko pismo angleškega kralja Jakoba II. iz leta 1682, s katerim so bile baje naročene pri Stradivariju gosli za angleški dvor, Jakob II. pa je stopil na prestol šele leta 1685.; sicer pa je bil tudi Stradivari do leta 1684. še priprost delavec pri svojem mojstru Amatiju in ga v svetu takrat sploh ni- kdo poznal ni. Nebroj interesentov se je napotilo po senzacionalni vesti o najdbi zgoraj imenovanih dokumentov v Milan. Zahtevali so tam, naj Bizjak pokaže instrumente, ki jih izdeluje po Stradivarijevem receptu. Pri tem pa se je izkazalo, da sta pri vseh teh goslih trebuh in hrbet popolnoma enaka. Vsa- komur na, ki se je kdaj zanimal za se- stavljanje tega instrumenta je znano, da nista niti pri enem godalu mojstra Stradivarija obe strani enaki. Razlog temu je pač ta, da je oni slavni Stradi- varjev lak različno vplival na obdelo- vani les in da so razmerja v velikosti vedno različna. Pri modernih instru- mentih sta obe strani enaki, ker dana- šnji lak ni zdaleka tako učinkovit. To so dvomi laške revije.

Vse kaže torej na to, da je vseh 283 novih Stradivarijevih rokopisov ponarejenih. Za to bi govorilo tudi dejstvo, da je laška vlada zaplenila vse te špe- he, da jih da še enkrat resno preiskati,

vorom pozabiti, da pozdravi stariše svo- jega moža. Ne sme biti napram njim so- vražna, četudi bi z njo ne ravnali lepo ali jo — obrekovali(!); kajti ona ne nadaljuje življenja v lastni rodbini, v ka- teri je rojena, ampak je stopila v rod- binsko zvezo s stariši svojega moža, katerim mora radi tega dati prednost pred svojimi roditelji.

Nato našteva knjiga »Onna Daigacu« dolžnosti zakonske žene napram zakon- skemu drugu t. j. možu: Nikdar ne sme biti ljubosumna; vsem njegovim ukazom se mora brezpogojno pokoravati; mno- go delati; zgodaj vstajati; pozno iti k počitku... In dveh stvari ne sme na no- ben način pozabiti: Ne sme nositi kri- čečih oblek in preveč razkošnega naki- ta; nikdar naj ne hodi k vedeževalkam in — čarovnikom...

Japonska je torej pekel mladih žen in raj pri nas toliko oklevetanih tašč. Da bi kdo zbilal o taščah take groteskne šale, kakor mi — pa je v tej dobi do- cela nemogoče. —

Novi petrolejski ulci

Iz Sofije poročajo, da so poleg že od- kritih petrolejskih vrelcev v Bolgariji prišli v okolici Varne na sled novim pe- trolejskim vrelcem. Strokovnjaki so ugotovili, da gre za velika ležišča, ki bodo prinašala državi bogat dobiček. Vlada je ponudila koncesijo za eksplo- atacijo ležišč neki belgijski tvrdki, ki bo z deli pričela že letošnje spomlad.

Okusna divjačina

V nekem španskem časopisu razlaga znani poznavalec Afrike o okusnih jedi- lih, ki jih daje divjačina džungle. Raz- iskovalec zatrjuje, da je zrezek iz lev- jega mesa prvovrsten in da po okusu docela odgovarja teletini. Tudi meso nosoroga je prav okusno. Dobro prire- teno spominja na našo svinjino, dočim je meso kač prava specialiteta, ki za- dobeva celo najbolj razvajene želodce.

Trgouska pravila srednjega veka

Nakup blaga in moderna postrežba strank — to sta danes dva velevažna faktorja v trgovskem svetu. Temelj tr- govskim pravilom, ki so danes v velja- vi, so postavil v starem Norimbergu.

Norinberška pravila sicer spominjajo začetkom na Boga in na pravilno živ- ljenje državljana. Ona pravijo: »Tvoja blago naj bo čisto in vzorno, kar vspod- buja kupca in prodajalca.

Nikdar se ne izdaj, da si jezen, nevo- ljen in nerazpoložen; kajti vse to kupca odbija.

Mnogo vprašaj in vprašuj, pa vsega ne veruj; če vsakomur ne zaupaš, ti ni treba vsakemu biti odgovoren.

Kadar ti kaj cenenega ponujajo in se približujejo tvoji slabosti, potem izgini čimprej, še predno se sam — pokesaš.

Ne daj nikomur svoje obvezne besede, predno v isto ne pritane tvoja protis- tranka. Premisli, da mnogo ljudi rabi tvoje blago in v tej zavesti leži vsa modrost.

Ob pravem času zgubi svoje premo- ženje — je tudi umetnost.

Če pa imaš kako blago sam, uživaj ga sam; vendar stori to bračovski! —

Ne zapuščaj in ne zametuj svojih sta- rih in dobrih strank; tudi jih preveč ne priščaj; kajti to jih boli bolj kakor tu- ca. —

Poleg dobre robe namesti slabo; od vsake vzemi najmanjši dobiček. Kajti preveč guliti ne smeš, to ti vest zabra- tuje.

Na sejnih in ob tržnih dneh ne smeš dolgo premišljevat; karkoli zamudiš, ne moreš nadoknaditi. Namreč v trgovini. Bolje je, da prodaš blago s kesanjem, kakor da bi se po predaji kesal.

Vpiši, predno izdaš blago in sprejmi izkupček, predno ga vpišeš in — ničesar ne pozabi.

Ne vleži se prej k počitku, dokler nisi uredil svojih poslovnih knjig. Karkoli vpišeš, bodi čisto, razumljivo, pravilno in — nedvomljivo. In še nekaj:

Ne plačaj nobene menice pred pote- kom termina, ker se ti utegne zgoditi, da te pozovejo na še enkratno plačilo me- nice. —

To je mnenje srednjega veka. In kako je danes?

Na to vprašanje pa naj odgovorijo so- dobni finančniki in vsi rokoborci z dav- čnim zakonom in predpisi o dokladah.

Vsekakor pa je to izredno zanimiv predmet že radi tega, da spoznamo raz- liko med XV. in XX. stoletjem. —

Nenavadna operacija na ulici

V bližini pariške opere je neko podje- tje zaposlilo krepkega črnca, ki je v največjem mrazu delil mimoidočim le- take. Bl je oblečen v krasno livrejo in je vzbujal z dostojanstveno postavo splošno pozornost. Hud mraz pa je si- lil sicer radovedne Parizane, da so hi- teli mimo njega, ne da bi ga pozorneje opazovali. Zvest in vesten pri izvrše- vanju svojih dolžnosti, je vztrajal dol- ge ure pred vrati svojega gospodarja in vzbujal sočutje. Nenadoma pa se je zgrudil na tla in množica občinstva se je zbrala krog njega, kajti nepremično je ležal na hodniku in ni kazal nikakih znakov življenja. Zmrznil je, so dejali pasanti in se pričeli zgražati nad kru- tostjo gospodarja, ki mu niti v največ- jem mrazu ni prizanesel. V tem so pri- šli na ulico tudi uslužbenci podjetja in »zdravnik«, ki mu je hotel nuditi prvo pomoč. — »Odnes te ga na gorko,« — so zahtevali nekateri. »Mar črnec niso vredni usmiljenja.« Toda »zdravnik« se je ironično nasmeljal in vzel iz žepa kleče, pilo in kladivo ter pričel odpe- njati črnčevo livrejo, čeprav so tragi- čen prizor opazovale tudi dame. Ko ga je razgalil in pričel z operacijo, so pri- sotni začudeno vzkičnili. Nezavestni zamorček je bil avtomat, toda tako do- vršen da so ga vsi imeli za živega črnca.

V banki.

— Ta ček je v redu. Imate tudi vi, gospodična, kaj, s čimer bi se mogli iz- kazati?

— Znamanje na desnem stegnu...

Sport

Občni zbor SK Železničarja

se bo vršil v soboto 16. t. m. ob 20. v posebni sobi hotela »Pri zamorcu«. — Članstvo se vabi, da se istega polno- številno udeleži. — Tajnik.

Smuško prvenstvo Hrvaške.

V nedeljo 3. tm. so se vršile na Slje- menu smuške tekme za prvenstvo Hr- vatske in Slavonije in za prvenstvo za- grebskega Z. P. S. ki pa so se izvršile le deloma. O rezultatih in zlasti lepih uspehih mariborskih smučarjev smo po- ročali pred tednom dni. Predvčeršnjim pa se je nadaljevalo na Plješivici smu- ško tekmovanje dam za isto prvenstvo. Damska proga je bila izpeljana v dolžini 3700 m v močni strmini in dobrih snež- nih razmerah. Startalo je 6 dam, med njimi Ela in Rozika Dolinškova (SPD Maribor). Uspeh je bil naslednji: 1. Ema Bondy (Smučarski klub Zagreb) 30.10; 2. Ela Dolinšek (SPD Maribor) 30.35; 3. Božena Popović (HTK Sljeme) 31.36. — Torej zopet lep uspeh Mariborčanke!

Istočasno se je vršila šolska vožnja za moške po 2 figur! telemarka, 3 figure kristjanije, 1 terenski skok 1 prečni skok ter slalom na 300 m. Izmed 9 udeleženc- ev so dosegli 1. Mladen Maravić (Smu- čarski klub Zagreb) 45 in pol točke; 2. Mil'voj Benković (Hašk) 40 točk in Al- fonz Agič (SK Maraton) 39 točk.

Ženske in politika

Ameriški časopisi so nedavno zabe- ležili senzacionalno izjavo gospe Dow- ney, ki je za časa ameriških volitev vr- šila važne funkcije v republikanski stranki. Gospa Downey se že šest let uspešno udeležuje v politiki, vendar se je odločila, da svojo aktivnost prenese na drugo polje. Politika jo je razočarala, ne v politiki, temveč med ženami. »Ženske naj obdržijo v rokah kuhalni- co,« je dejala novinarjem dobesedno. Za- enkrat je vsa moja ambicija posvečena rodbini in skrbi, da dobijo otroci in so- prog pošteno hrano.

Na vprašanje, čemu je tako nenado- ma spremenila svoje mnenje, je odlična dama izjavila: »Ženske se v resnici prav nič ne zanimajo za politiko. Po- slušajte jih samo, kako sodijo o politi- čnih kandidatih, oziroma kandidatki- njah. Diskutirajo o njih toaletah, laseh in šminkah. Ako kandidira možki, je glavni problem modni okus njegove so- proge. — Problemi; usoda naroda in dr- žave jih prav nič ne zanimajo. To so za njih dolgočasne zadeve, o katerih ni- malo nočta in tudi ne morejo o njih so- diti, čeprav bi mogoče želele.« To je glavni razlog, da se je gospa Downey odrekla politiki, kajti izgubila je vero v žene. Zagovornice feminizma odhaja z bojšča in se vrača v — kuhinjo.

Nekdaj in sedaj

Kavalir: »Zala gospodična, danes mi je zasijala zvezda usode v najčistejšem blesku. Ne samo, da se mi je nasmehni- la nenavadna sreča in mi dovolila pre- biti popoldne v tako prijetni družbi lju- beznjivih gospodičen, ampak me je na- gradila tudi s častjo, da spremljam tako krepostno damo.«

Dama: »Gospod, mislim, da je resni- čna sreča za vsako dekle, da je spreml- ja tako ugleden in skromen vitez.«

Kavalir: »Mladostna gospica, prosim vas tisočkrat, da mi oprostite, ker sem se drznil ponuditi se vam za spremlje- valca. Videl sem vas, kako dražestno in prisrčno kramljate, kako se dostojno ob- bnašate in sem dejal: Ne smem dovoliti, da bi taka lepota odšla domov brez zaščite.«

Dama: »Gospod, vaše nežno prepri- čevanje me sili k hvaležnosti, katero sem dolžna napram vsem moškim. Ka- kor hitro se mi bo nudila prva prilika, se vam bom z vsem srcem oddolžila.«

Čudna lakota.

— Da ste kradi radi pomanjkanja? Jeli! treba pri tem suniti takoj celo to- no krompirja?

— Če ga pa že mesec dni nisem je- del!

Japonske tašče

Znano je, da so se Japonci v zadnjih desetletjih modernizirali popolnoma v evropskem duhu. Armada, trgovina, industrija, moda in ostale panoge japo- nske kulture so skoro docela reformira- ne. Samo japonske duše se ni prijel val evropske modernizacije. Japonci in Japonke se udeležujejo, mislijo in de- lajo po prastari tradiciji, podedovani od strašno konservativnih pradedov. — Nekak vademecum »pravilne« vzgoje iz XVIII. stoletja izvirajoči vzgojni ko- deks »Onna Daigacu«, čigar autor je slovit filozof Čaidara Echichenn, ki je postavil do dvajset temeljnih pravil o dolžnosti žen.

Najprej ugotavlja, da so moralne last- nosti specifično in splošno mnogo več vredne, kakor telesne vrline. Ženska, ki po japonskih verskih dogmah ne po- seduje lepe duše(!), je vedno nemirne narave; naglo se razjezi, klepeta in ob- rekuje, je zavistna in gizdava. — Ko prihaja na vprašanje zakonske zveze svetuje ta stari modrec japonskim de- klicama, da storijo in žrtvujejo vse v pre- prečenje ločitve zakona, ki je na Japon- skem tako silno v navadi. Potem našte- va v svojem »katekizmu« sedem veli- kih ženskih napak, katere naziva obe- nem 7 poglavitnih vzrokov za ločitev zakona. Čujmo čudaškega modrijana! Mož sme brez posledic nagnati ženo, ki 1. ne posluša starišev svojega moža; 2. ki nima otrok; 3. ki je prerazposa- jene naravi; 4. ki je ljubosumna; 5. ki je nevarno bolna; 6. ki preveč klepeta in jezika; in 7. ki ima preveliko nagne- nje do tuje lastnine.

»Najhujša napaka pa je,« dostavlja ta izredno rigorozni filozof japonske za- konske morale, »ako je žena nepokorna starišem svojega moža.« V svojih na- daljnjih izvajanjih se vedno povrača na to »dogmo«. Izvaja pa to takole: »Žena ne sme pod nobenim slučajem ali jena-

Mihael Zevaco

Beneška ljubimca

Zgodovinski roman iz starih Benetk

Altieri, ki se je sklanjal proti njej, se je zrušil na svojo klop, kakor da ga je strašen udarec na glavo onesvestil.

Ona pa je povzela s trdnejšim glasom: »Gospodje, zvedeli boste vsi rosnico... Poslušajte me...»

V tem trenutku so se odprla vrata, ki so vodila v doževsko dvorano, in vstopila je Leonora.

Beseda je zamrla Imperiji na ustnicah.

»Kdo si drzne motiti tribunal?« je zagrmel Foskari.

Z nagim korakom je stopila Leonora v sredo dvorane. Obrnila se je proti sodnikom, iztegnila roke, spustila se napol na kolena in vzkljnila:

»Odpustite mi... prihajam ga zagovarjati!«

Bila je tako krasna, in njene oči, topeče se v solzah, so izražale toliko boleš, da so možje vzdihli. Vsi so se sklonili proti nji, samo Altieri je ostal nepremično v svojem naslanjaču, premišljuje z grozo in trepetom, ali ne bi bilo bolje, da se zabode z bodalom in tako uide nevihti, ki se zbira nad njegovo glavo.

Imperija je stopila počasi nazaj.

Ali jo je Leonora sploh zapazila? Teško da. V tem trenutku, ko ji je pohnila glavo blaznost najhujšega obupa, je videla še sodnike samo skozi krvavo meglo. In preden ji je mogel Foskari zabraniti, je izpregovorila:

»Cesa ga obtožujete? ... Kaj je storil? ... Ura po kateri bi se bil moral umreti je že minila... Kje je? ... Gospodje, med vami vidim može, ki so bili njegovi prijatelji... Kako vas je ljubil Altieri! ... In za vas, Močenigo, se je bil v dvojeju! ... In vi, Grimani, kolikokrat ste prihajali z njim k mojemu očetu! ... Morosino, vam je oče sina! Bili ste njegovi prijatelji... In vi ste se zbrali, da ga obtožite, sodite in obsodite? ... Da obsoditi ga hočete? Kaj mi hčete Imperija.

ne uide živ vašim rokam! Neusmiljeni ste, in obtožba je pri vas že obsodba...»

»Pomirite se gospodična,« je dejal Foskari-osorno. »Pustite mje!« je povzela ona s še večjo silo. »Zato sem tu, da ga branim... Če mi vzamete njega, mi vzamete življenje in izrgate dušo: on je moja duša in življenje! ... Vi se čudite? Kakor da hči Dandola ne bi poznala svoje dolžnosti! ... Ena izmed mojih prednic je ročila republiko... jaz potemtakem pač lahko rešim svojega bodočega soproga: Pravico imam, da sem tu! Vedeti hočem... Cesa ga obtožujete? Kdo ga obtožuje? ...»

»Jaz,« je dejala Imperija.

Leonora se je zdržnila ter se obrnila proti kurtizani, ki se ji je bližala.

»Vi, gospa? ... Kdo ste? ...»

»Kmalu boste zvedeli!«

Zdaj je govorila Imperija strašno hladnokrvno.

Sodniki so merili Leonoro in Imperijo s prepašenimi pogledi, kakor da bi se odigravala pred njimi Sofoklejeva tragedija.

Obe ženski, enaki po lepoti, a vendar tako različni druga od druge, sta se merili z očmi.

Imperijin glas je postal bozajoč, njene trepalnice so se napol zaprle, glava ji je narahlo padla nazaj in njen plameniči pogled se je po strani dotaknil Leonore, ko je povzela:

»Gospodje sodniki, ta dama me vprašuje: kdo sem? ... Ime mi je Imperija... In moja obrt je v Benetkah ista, ki sem jo izvrševala v Rimu in drugod... Uboga omadeževana ženska sem... in moj poklic je, da prodajam svojo lepoto. Razumete, gospa — kurtizana sem...»

Imperija je izrazila v teh besedah ves strup, kar ga moreta izraziti ljubosumnost in sovraštvo v kratki govorici.

Leonora je zmajala z glavo.

Kurtizana! ... Kaj briga njo, ali je ta ženska kurtizana ali patricijka? ... Ta ženska je tožiteljica! Samo to je Leonora razumela.

»Jaz sem ovadila Rolanda Kandiana,« je zaključila Imperija.

In zdaj se je nasmehnila.

Leonora se je zazdelo, da živi v nemogočem snu. In kakor v blazni vznemirjenosti se je zavedla, da se ji bliža še srašnejša katastrofa...

Zajecljala je: »Vi... ste ovadili... Rolanda!... Vi!...»

»Jaz, milostljiva. Ovadila sem in... obtožujem Rolanda Kandiana, da je hotel razrušiti državo s tem, da bi ugonobil člane desetorice.«

Obtožba je bila tako strašna, da so še sodniki vzdihli.

Leonora je z brezumno gesto odpahnila lase, ki so ji pokrivali čelo. Noben krič se ji ni dvignil iz stisnjenega grla. S tihim in drhtečim glasom kakor prej, je zamrmrala:

»Dokažite... Takšna podlost... Oh, gospa, vi niste ženska, ker morete izustiti takšno nesmiselno obtožbo...»

In nenadoma se ji je vrnila vsa njena energija.

»Gospodje sodniki! Vi jo slišite! Ali je to verjetno? Povejte vi, ki poznate Rolanda!...»

»Dokažem naj!« je vzkljnila kurtizana, kakor da je slišala samo to besedo. »Dokažem naj še, ko sem vendar sama prišla zaroti na sled. Videla sem ga z lastnimi očmi, slišala z lastnimi ušesi...»

»Videli? ... Slišali? ... Kje to? ...»

»Pri sebi!« je dejala Imperija.

Krič obupa se je izvil Leonorinemu grlu.

Planila je h kurtizani, prišla jo za roko in uprla svoje oči v Imperijine.

»Pri vas! ... Vi pravite, da je Roland prišel k vam? ...»

»Kaj je to čudnega? ... Prihajal je vsak večer nekoliko po polnoči...»

Trepot je izpreletel vse dekljne ude. Čutila je, kako se ji je napravil zastor pred očmi; nepoznana bolečina jo je spekla v prsili, in za sencji ji je udarila kri. Z glasom, ki bi bil še v tigrjih vzbudil sočutje je zajecjlala:

(Nadaljevanje sledi)

Mali oglasi

Zebra, dopisnice in oglasi trgovskega ali rokarnega značaja vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 10.—

Vse potrebščine za dom, kakor posteljno in ostalo perilo, senčnike, čajne pupe, blazine za divane, gobeline, zavese, pregrinjala, ročne torbice itd., vse krasno izdelano in poceni dobite samo pri L. Küttner, Maribor, Vojašniški trg 3.

Hitro popravilo ur, ceno in točno z 1-5 letnim jamstvom pri tvrdki A. Stojec, Maribor, Jurčičeva ulica 8. Po stenske in stoječe ure se pride na dom! 78

Nogavice sprejema v podpletanje ter izdeluje vse vrste pletenih po nizki ceni strojna pletalna E. Lozej, Maribor, Frankopanova 5.

Sobo in orkositkanje izvršuje po ceni hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ul. 2. 2281

Mesto hišnega oskrbnika isče upokojeni tehnični inženir, ki je v zidarskih poslih dober, verziran. Naslov pove uprava Večernika. 248

Električne instalacije popravila, svetilke, likalnike, motorje, aparate, elektro blago po konkurenčni ceni pri Lit. & Tichy, Maribor, Stovenska ulica 16. 117

Naturino in dobro vino od leta 1927 iz Spicnika se toči v roštiljni »Dravograd« Maribor, Smetanova ulica 54. J. Mr. Nekren. 11

Sprejmo se zanesljiva sobarica z dobrim spričevalom in znanjem nemškega jezika. Naslov v upravi »Večernika«. 316

Kolesarji, pozor! Sedaj je priti čas, da Vaša kolesa z malim denarjem postanejo popolnoma nova, in sicer z generalnim popravilom. Dmajiranje, ponikljanje, popolno razloženie, na novo namazana vsa kroglična jezika. Shramba koles in motorjev čez zimno po minimalnih cenah. Priznana najboljša, najcenejša mehanična delavnica JUSTIN GUSTIN ČIČ, MARIBOR, Tattenbachova ulica 14, nasproti »Narodnega doma«. Zadoštuje dopisnica, da pridemo po Vaše kolo na dom. 2519

Učenko za šivanje porila sprejme atelje za perilo Ruppnik, Slovenska ulica 20. 272

Vseim sorodnikom, prijateljem in znancem u-znanjam tužno vest, da je preminul po kratki, niučni bolezni moji iskrenoljubljeni mož, gospod

Josip Štibili
Irgovec

obdanes ob polni uri zjutraj v 32. letu svoje starosti.

Pogreb predragega pokojnika se bo vršil v četrtek 14. timarob 16. uri z mestnega na magdalensko pokopališče. Sveča masa zadušnica se bo darovala v petek, dne 15. tm. v magdalenski cerkvi.

Maribor, dne 12. februarja 1929.

Zofija Štibili, soproga

PRAVILNIK ZA IZVRŠEVANJE ZAKONA O NEPOSRED. DAVKIH

in drugi predpisi izdati na podstavi tega zakona je pravkar izšel. — Cena 60 Din, ni zbirni, pošti pa 3 Din več. — Dobi se ga v TISKOVNI ZADRUGI, MARIBOR, ALEKSANDROVA 13

Posobno osmitnica se ne bodo izdajale.

Po trti neizmerno žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš dobiti soprog, oče in sin, gospod

Vladimir Premrou

danes ob 3. zjutraj, po kratkem trpljenju zatisni za vedno svoje oči.

Pogreb se bo vršil v četrtek 14. tm. ob 16. uri. Iz mrtvašnice splošne bolnice na mestno pokopališče na Pobrežju, dne 13. februarja 1929.

dr. Josipina Premrou, mati.
Cecilija Premrou, roj. Rainer, soproga.
Vladko, sin, Herma, hčerka, in ostali sorodniki.